

V spomin: dr. Luka Pintar

Besedilo in foto: Peter Skoberne

Dr. Luka Pintar (* 28. april 1929, Ljubljana; † 20. september 2023) je bil vsajen v žlahtno družinsko gredico in je to dediščino oplemenitil kot družinski oče, pediater in naravoslovec. O slednjem bi želel deliti nekaj utrinkov.

Ljubezen do narave je bila njegovo dedno in vzgojno izhodišče, tako glede obiskovanja narave kot tudi estetskega doživljanja. Navzven se je ta čut najbolj pokazal pri fotografiranju. Najraje je fotografiral rastline in se izmojstril v odličnega portretista rastlin. Poleg izbrušenega fotografskega obrtnega znanja je za fotografiranje narave ključno tudi dobro poznavanje tistega, kar fotografiraš. Prirojeno zvedavost je poglobil s študijem, zato je znal pri portretu rastline prikazati njene posebnosti. Botanično znanje, estetski čut in obvladanje fotografske tehnike so pripeljali do vrhunskih fotografij. Če je njegova prateta Ivana Kobilca slikala rože s čopičem in barvami, je Luka rastline upodabljal s svetlobo.

Za svoja dela je na številnih razstavah naravoslovne fotografije požel veliko priznanj. Vrh tega ustvarjanja pa je gotovo odlična monografija *Rože na Slovenskem* (1990), kjer je na fotografijah upodobljena dobra desetina slovenskih rastlinskih vrst. Rastlinske portrete podpira zanesljivo in kleno besedilo dr. Toneta Wraberja. Gotovo ni naključje, da se je kot zdravnik poglobil v študij strupenih rastlin in tako ostal zvest svoji naravoslovni muzi.

Od otroških let je spremljal revijo *Proteus*, vse od prve številke, najprej kot bralec, nato pa tudi kot avtor. Sodeloval je že s prvim urednikom, prof. Pavlom Grošljem, nato pa dolga leta tudi aktivno deloval v Prirodoslovnem društvu Slovenije, zlasti kot vodja sekcije za naravoslovno fotografijo. Leta 2009 je postal častni član društva.

Kot dober opazovalec in terenec ni le prispeval podatkov o nahajališčih redkih rastlin, ampak je tudi sporočal, kadar je opazil kakšne negativne pojave v naravi. Bil je vest javnosti in poklicnega varstva narave. Morda le en primer: edinstveno rastišče linejke v Soteski med Bledom in Bohinjem, eno redkih južnoalpskih rastišč te borealne vrste, je bilo vsaj trikrat ogroženo. V dveh primerih je na dogajanja opozoril prav Luka Pintar!

Dr. Luka Pintar (1929–2023) je bil umetnik strokovnega portretiranja rastlin s svetlobo.

Želja po spoznavanju posebnih botaničnih kotičkov naše prelepe domovine ga je privedla do iskanja barja Za blatom na Jelovici. Prvič ga ni uspel najti, ampak je sredi jelovške samote njega našel infarkt. S trmo bose kovačeve kobile je zmozel prepešati strmi klanec do avta, se še pripeljati do Stare Fužine, nato pa je žena Marta poskrbela, da so mu na Jesenicah pokrpali srce.

Njegova umirjenost je dobro zakrivala odločnost. Nikoli ni vsiljeval, bil je pripravljen neskončno potrpežljivo čakati na pravi trenutek, pri fotografiranju ali v življenju, in uresničiti svoj cilj. Tako je

bilo tudi z barjem na Jelovici. 16. avgusta 1991 sva ga skupaj obiskala. Dal si je duška ob fotografiranju mične okroglostne rosike, šotnih mahov in razmeroma redke močvirske grezulje.

Po upokojitvi leta 1991 se je lahko še bolj posvetil portretiranju rastlin. Del vztrajnega potepanja s fotoaparatom med cvetovi je rodil sad v publikaciji *Cvetje Slovenske dežele (Florula Slovenica)*, ki jo je založba Narava izdala leta 2015. Objavljenih je kar okoli 700 fotografij, spremlja jih besedilo mag. Andreja Seliškarja.

Luka Pintar je bil kot član Botaničnega društva Slovenije, od leta 2015 tudi njegov častni član, ne le naročnik, ampak tudi redni sodelavec *Trdoživa*. Še v zadnji številki (2023/1) je v rubriki Fotoživ objavljena njegova fotografija lišaja pljučarja.

Bolj kot smo povezani z naravo, bolj sprejemamo smrt kot del narave. Smo kot gosjenica, ki si ne more zamisliti, ko se zaprede v svoj grob, da bo postala metulj. A vendar je upanje v nadaljevanje življenja na nek drug način globoko v človeku. Vernim vera dodatno krepi to gotovost. Čas teče dalje. Močvirski tulipani, ki jih je Luka tako rad fotografiral, bodo cveteli tudi naslednje leto. Morda bodo komu ohranjali spomin nanj, gotovo pa je prav, da smo hvaležni za vsak trenutek, ki smo ga preživeli z njim in se ob njem bogatili. Hvaležni za sledi, ki jih je pustil v nas – sedaj pa kot metulj večnosti frfota na rajskih cvetnih poljanah. 🌸

Dr. Luka Pintar med fotografiranjem velikonočnice na Boču, 2. 3. 1984.